

ตำนานที่สุด

ที่ ทส ๑๐๐๓.๒/ ๔๖๒

กรร. ๒๖
๒๖...๒๕๖๐
๒๖...๒๕๖๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ศ23280 ๕๖ กฟ๐๙
วันที่ : ๕3055/60 ภา๑ ✓
วันที่ : 06 มี.ค. 60 เวลา : 10:00

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๓ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ผลการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๑๓
และการประชุมที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. รายงานผลการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๑๓
๓. ปฏิญญาแคนคูนว่าด้วยการบูรณาการการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลาย
ทางชีวภาพอย่างยั่งยืนเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี (ต้นฉบับและคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ผลการประชุมสมัชชาภาคี
อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๑๓ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา
โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุม
คณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่าง
ประเทศที่มีผลผูกพันต่อรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว
รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ สำนักเลขาธิการอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ จัดการประชุมสมัชชาภาคี
อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๑๓ (Conference of the Parties to the Convention on
Biological Diversity: COP13) ภายใต้หัวข้อหลัก คือ การบูรณาการความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี
(Mainstreaming Biodiversity for Well-being) ระหว่างวันที่ ๒ - ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ เมืองแคนคูน สหรัฐเม็กซิโก

๑.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เห็นชอบและอนุมัติทำที่ไทย
สำหรับการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๑๓ และการประชุม
ที่เกี่ยวข้อง และร่างปฏิญญาแคนคูนว่าด้วยการบูรณาการการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลาย
ทางชีวภาพอย่างยั่งยืนเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ
ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนทำที่ไทยสำหรับการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ ๑๓
และการประชุมที่เกี่ยวข้อง และร่างปฏิญญาแคนคูนฯ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดกับหลักการ
ที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการได้ โดยให้
นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายหลัง พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลและประโยชน์ที่ประเทศไทยได้รับจากการ
ปรับเปลี่ยนดังกล่าวด้วย

๑.๓ การประชุม...

๑.๓ การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ เป็นเวทีความร่วมมือที่มีความสำคัญระดับโลก ดังจะเห็นได้จากการมีประเทศภาคีอนุสัญญาฯ ๑๙๖ ประเทศจากทั่วโลก และผู้แทนจากหน่วยงานองค์กรระหว่างประเทศ และอนุสัญญาต่าง ๆ เข้าร่วมประชุมมากกว่า ๘,๐๐๐ คน ถือเป็นเวทีที่เชื่อมโยงความร่วมมือในการสนับสนุนทางวิชาการ งบประมาณ และการกำหนดกรอบการดำเนินงาน ตลอดจนนโยบายด้านการอนุรักษ์ การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และการแบ่งปันผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพ โดยใช้พื้นฐานความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ สังคม และความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณี เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในระดับประเทศ ทั้งนี้ รูปแบบการประชุม ประกอบด้วย การประชุมระดับสูง ระหว่างวันที่ ๒ - ๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ และการประชุมระดับเจ้าหน้าที่ ระหว่างวันที่ ๔ - ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ ประกอบด้วย การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ ด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๑๓ (COP13) การประชุมสมัชชาภาคีพิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ สมัยที่ ๘ (Conference of the Parties Serving as the Meeting of the Parties to the Cartagena Protocol on Biosafety: CP COP-MOP8)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากผลการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ ด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๑๓ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง และปฏิญญาแคนคูนว่าด้วยการบูรณาการการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี เป็นการแสดงเจตจำนงทางการเมืองระหว่างประเทศ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาและสนับสนุนเป้าประสงค์การพัฒนาที่ยั่งยืน และเป็นแนวทางที่ประเทศต่าง ๆ ยึดถือ โดยคำนึงถึงความรับผิดชอบร่วมกันในระดับที่แตกต่างกัน และมีข้อมติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในประเทศไทย จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันต่อรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากผลการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ ด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๑๓ กำหนดให้ภาคีอนุสัญญาฯ จัดทำรายงานสถานการณ์การเงิน (Financial Report) เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามอนุสัญญาฯ โดยกำหนดส่งให้สำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ ภายในวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ และจัดทำรายงานแห่งชาติด้านความหลากหลายทางชีวภาพ (National Report) ฉบับที่ ๖ โดยกำหนดส่งให้สำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ ภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ดังนั้น จึงเห็นควรเร่งดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเพื่อส่งให้สำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ ทันตามกำหนดเวลา

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ผลการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ ด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๑๓ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๔.๑.๑ การประชุมระดับสูง มีการอภิปรายร่วมภายใต้หัวข้อ "การบูรณาการความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี" และการรับรองปฏิญญาแคนคูนว่าด้วยการบูรณาการการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

๔.๑.๑.๑ สาร...

๔.๑.๑.๑ สารสำคัญของกรอบการอภิปรายร่วมภายใต้หัวข้อ "การบูรณาการความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี" โดยผู้เข้าร่วมประชุมเห็นพ้องร่วมกันว่า ความสมบูรณ์ของความหลากหลายทางชีวภาพเป็นปัจจัยสำคัญต่อการดำรงชีวิต โดยเฉพาะในภาคการผลิต อันได้แก่ ภาคเกษตรกรรม ประมง การท่องเที่ยว และป่าไม้ ซึ่งต้องอาศัยการจัดการเชิงนิเวศที่มุ่งเน้นการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน ๑) ด้านเกษตรกรรม ควรเร่งบูรณาการความหลากหลายทางชีวภาพเข้าสู่นโยบายและวิธีการปฏิบัติในภาคเกษตรกรรม เพื่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหารและบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ (พ.ศ. ๒๕๗๓) รวมถึงการสร้างความร่วมมือ การส่งเสริมการลงทุนทางด้านเทคโนโลยี งานวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนกลไกทางการเงินเพื่อสนับสนุนการผลิตและการจัดการเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน ๒) ภาคการท่องเที่ยว สนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ทั้งในเชิงนโยบายและกิจกรรม ๓) ภาคการประมง เน้นความสำคัญของการดำเนินนโยบาย มาตรการ และกรอบการทำการประมงอย่างยั่งยืน และ ๔) ด้านป่าไม้ เน้นความสำคัญของระบบนิเวศป่าไม้ที่เป็นจุดเชื่อมโยงการดำเนินการของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพและการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ปี ค.ศ. ๒๐๓๐ (พ.ศ. ๒๕๗๓)

๔.๑.๑.๒ แถลงการณ์ร่วมอาเซียนว่าด้วยการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ สำหรับการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๑๓ มีการนำเสนอแถลงการณ์ร่วมอาเซียนฯ ในรูปแบบของข้อมูลเชิงข่าว (Press Release) ที่แสดงถึงความพยายามร่วมกันของประเทศสมาชิกอาเซียนในการอนุรักษ์และการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพที่อุดมสมบูรณ์ อันจะนำไปสู่ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของประชากรในภูมิภาค ภายใต้กรอบวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ (พ.ศ. ๒๕๖๘) รวมถึงความร่วมมือในระดับภูมิภาคในการดำเนินการตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ (พ.ศ. ๒๕๗๓)

๔.๑.๑.๓ การรับรองปฏิญญาแคนคูนว่าด้วยการบูรณาการการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี โดยไม่มีการลงนามของประเทศภาคีอนุสัญญาฯ และไม่มีลักษณะเป็นหนังสือสัญญา ตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ การร่วมรับรองปฏิญญาแคนคูนฯ ของประเทศไทย จึงเป็นการแสดงเจตนารมณ์และความมุ่งมั่นในการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และคุ้มครองความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนปี ค.ศ. ๒๐๓๐ (พ.ศ. ๒๕๗๓) ในมิติต่าง ๆ รวมถึงสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ แผนกลยุทธ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. ๒๐๑๑ - ๒๐๒๐ (พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓) และเป้าหมายไอจิ ทั้งนี้ ปฏิญญาแคนคูนฯ ที่มีการรับรองในระหว่างการประชุม เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ ได้มีการปรับปรุงเนื้อหาบางส่วนตามความเห็นของประเทศภาคีอนุสัญญาฯ โดยไม่กระทบกับสาระสำคัญตามที่คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเห็นชอบในคราวการประชุม เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ โดยเนื้อหาของปฏิญญาแคนคูนฯ มีสาระสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานร่วมกันของประเทศภาคีอนุสัญญาฯ เช่น การบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน การจัดทำนโยบาย กลยุทธ์และแผนปฏิบัติการความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ การส่งเสริมงานวิจัยและเทคโนโลยี การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ และแนวทางการบูรณาการการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนในภาคเกษตร ป่าไม้ ประมง และการท่องเที่ยว เป็นต้น รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๔.๑.๒ การประชุม...

๔.๑.๒ การประชุมระดับเจ้าหน้าที่ ในการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๑๓ การประชุมสมัชชาภาคีพิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ สมัยที่ ๘ ระหว่างวันที่ ๔ - ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ มีผู้แทนของประเทศไทยจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยข้อมติจากการประชุมจำแนกเป็น ๓ กลุ่มหลัก คือ

๔.๑.๒.๑ ข้อมติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านนโยบายที่สำคัญ ได้แก่

๑) การดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ของอนุสัญญาฯ ซึ่งผลการวิเคราะห์ความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ของอนุสัญญาฯ พบว่า เป้าหมายเรื่องการฟื้นฟูระบบนิเวศ ผลกระทบที่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ที่มีต่อแนวปะการัง และระบบนิเวศเปราะบางอื่น ๆ รวมถึงการฟื้นฟูและเฝ้าระวังรักษาระบบนิเวศที่ให้บริการที่สำคัญมีความก้าวหน้าน้อยมาก จึงมีข้อมติที่สนับสนุนให้ภาคีอนุสัญญาฯ ดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ของอนุสัญญาฯ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยให้มีการบูรณาการประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการฟื้นฟูและการดูแลระบบนิเวศเหล่านั้น และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นในการดำเนินงานตามอนุสัญญาฯ

๒) กระตุ้นให้ภาคีอนุสัญญาฯ รายงานความก้าวหน้าเรื่องการบูรณาการความหลากหลายทางชีวภาพในภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ปี ค.ศ. ๒๐๓๐ (พ.ศ. ๒๕๗๓) ซึ่งภาคีอนุสัญญาฯ หลายประเทศ เสนอให้เพิ่มเติมเรื่องการบูรณาการความหลากหลายทางชีวภาพไว้ในภาคพลังงาน เหมืองแร่ และการสาธารณสุขด้วย และให้นำแนวทางการบริหารจัดการที่ดิน การทำประมง และการทำป่าไม้อย่างรับผิดชอบ ไปปรับใช้ตามความเหมาะสมในบริบทและสถานการณ์ภายในของแต่ละประเทศ รวมถึงให้แต่ละภาคีพิจารณา ปรับปรุงแก้ไขนโยบายและกฎระเบียบ ข้อบังคับที่มีแนวโน้มจะส่งผลกระทบทางลบต่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

๓) การจัดทำรายงานแห่งชาติ (National Report) ฉบับที่ ๖ สมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ กำหนดแนวทางให้ภาคีอนุสัญญาฯ จัดทำรายงานส่งเลขาธิการอนุสัญญาฯ ภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ และรายงานสถานการณ์การเงิน (Financial Report) เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามอนุสัญญาฯ ภายในวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๔.๑.๒.๒ ข้อมติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์และวิชาการ ได้แก่

๑) ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน (Invasive Alien Species) สมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สนับสนุนให้ชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการควบคุมชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานโดยชีววิธี (การใช้สิ่งมีชีวิตควบคุมสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ) และขอให้รัฐบาล สำนักงานมาตรฐานภายใต้องค์การการค้าโลก และองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จัดทำหรือปรับปรุงเครื่องมือเพื่อช่วยในการตัดสินใจ ควบคุม และป้องกันชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน รวมถึงกระตุ้นให้ภาคีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแนวทางการประเมินความเสี่ยงล่วงหน้าสำหรับการควบคุมชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่ตั้งถิ่นฐานแล้ว สำหรับประเด็นเรื่องการค้าชนิดพันธุ์ต่างถิ่นผ่านระบบอินเทอร์เน็ต สมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ ขอให้ภาคีอนุสัญญาฯ ทบทวนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าสัตว์ป่าตามข้อมติของอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora: CITES) และประสานความร่วมมือกับอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการน้ำอับเฉา (International Convention for the Control and Management of Ships' Ballast Water and Sediments หรือ Ballast Water Management Convention: BWM)

๒) ความหลากหลายทางชีวภาพกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ กระตุ้นให้ภาคีอนุสัญญาฯ จัดทำและดำเนินงานตามกลยุทธ์ นโยบาย หรือแผนการลดก๊าซเรือนกระจก การปรับตัวกับสภาพภูมิอากาศ และการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติที่เอื้อต่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ต่าง ๆ ด้วย

๓) ชีววิทยาสังเคราะห์ (Synthetic Biology) สมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ กระตุ้นเตือนให้ภาคีอนุสัญญาฯ คำนึงถึงการนำเอาแนวทางการระมัดระวังล่วงหน้า (Precautionary Approach) มาปรับใช้สำหรับการดูแลในเรื่องชีววิทยาสังเคราะห์และรับทราบถึงคำจำกัดความของคำว่า "ชีววิทยาสังเคราะห์" ว่าหมายถึง "พัฒนาการและมิติใหม่และเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ ที่เกิดจากศาสตร์ด้านเทคโนโลยี วิศวกรรม และวิทยาศาสตร์ร่วมกัน เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและเอื้ออำนวยให้เกิดการออกแบบ พัฒนา ผลิต และ/หรือปรับเปลี่ยนสารพันธุกรรม สิ่งมีชีวิต และระบบชีวภาพ" โดยขอให้ภาคีอนุสัญญาฯ คำนึงถึงผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ-สังคม วัฒนธรรม และจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตจากการใช้เทคนิคชีววิทยาสังเคราะห์ โดยสอดคล้องกับกฎ ระเบียบและสถานการณ์ภายในของแต่ละประเทศ และขอให้แจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการวิจัย กิจกรรมการเสริมสร้างสมรรถนะ และความร่วมมือในการจัดทำคำแนะนำแนวทางและกิจกรรมการเสริมสร้างสมรรถนะและประสบการณ์ในการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงให้สำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ ทราบตามความเหมาะสม

๔) การฟื้นฟูระบบนิเวศ สมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สนับสนุนให้ภาคีอนุสัญญาฯ เร่งรัดดำเนินการฟื้นฟูระบบนิเวศ และเชิญชวนให้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการเพื่อการฟื้นฟูระบบนิเวศ รวมถึงการพิจารณาโครงการริเริ่มของชุมชนในการฟื้นฟูระบบนิเวศ ภายใต้บริบทของแผนปฏิบัติการว่าด้วยการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนตามจารีตประเพณี

๕) ความหลากหลายทางชีวภาพทางทะเลและชายฝั่ง สมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ รับทราบรายงานสรุปเรื่องพื้นที่ทางทะเลที่มีความสำคัญทางนิเวศหรือชีวภาพ (Ecologically or Biologically Significant Marine Areas: EBSAs) ในเขตต่าง ๆ ของโลก และกระตุ้นให้ภาคีดำเนินการป้องกันและลดผลกระทบจากขยะในทะเลต่อถิ่นที่อยู่อาศัยและความหลากหลายทางชีวภาพทางทะเลและชายฝั่ง และบูรณาการเรื่องขยะในทะเลเข้าสู่ภาคส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และได้มีการรับรองแนวทางปฏิบัติในการป้องกันและลดผลกระทบจากขยะในทะเลต่อความหลากหลายทางชีวภาพทางทะเลและชายฝั่ง โดยมีแนวทางที่สำคัญ อาทิ การส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การปรับปรุงระบบการจัดการของเสียและมลพิษ และการจัดการของเสียจากอุตสาหกรรมการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เป็นต้น

๔.๑.๒.๓ ข้อมติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของอนุสัญญาฯ และพิธีสารภายใต้อนุสัญญาฯ

๑) สมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ ได้รับรองทะเบียนรายการดัชนีชี้วัดความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ความหลากหลายทางชีวภาพที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว โดยมีดัชนีชี้วัดระดับโลกเป็นกรอบสำหรับการวิเคราะห์ประเมินความก้าวหน้าในการทำงานของภาคีอนุสัญญาฯ ตามวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ ซึ่งมีดัชนีชี้วัดที่สำคัญและเป็นดัชนีชี้วัดเดียวกันกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เช่น ร้อยละของพื้นที่ป่าไม้ และสัดส่วนของที่ดินที่เสื่อมโทรม สำหรับใช้ในการประเมินอัตราการสูญเสียถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ

๒) ขอให้ภาคีอนุสัญญาฯ จัดส่งรายงานการเงินเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามอนุสัญญาฯ ภายในวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ นอกจากนี้ สมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ ยังสนับสนุนให้มีการเสริมสร้างสมรรถนะภาคีอนุสัญญาฯ ผ่านความช่วยเหลือด้านวิชาการ และการเสริมสร้างระบบข้อมูลทางการเงิน

๓) เรียกกร้องให้...

๓) เรียกร้องให้ภาคีปรับปรุงประสิทธิภาพของกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ

จากข้อมติที่สำคัญข้างต้น ประเทศไทยควรดำเนินการตามข้อมติ ดังนี้

๑) ข้อมติที่ต้องดำเนินการเนื่องจากเป็นพันธกรณีที่ระบุไว้ในมาตราต่าง ๆ ของอนุสัญญาฯ และเป็นนโยบายที่มีลำดับความสำคัญของประเทศ โดยเฉพาะนโยบายของรัฐบาลที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ ได้แก่

๑.๑) จัดทำและส่งรายงานแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ ให้แล้วเสร็จ ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ โดยเน้นในเรื่องของการประเมินความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนแม่บทบูรณาการการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๔ และเชื่อมโยงกับเป้าหมายระดับโลก โดยเฉพาะเป้าหมายไอจิ (Aichi Biodiversity Targets) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และเรื่องอื่น ๆ ตามที่สำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ กำหนด

๑.๒) จัดทำและส่งรายงานสถานการณ์การเงิน (Financial Report) เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามอนุสัญญาฯ ภายในวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ทั้งนี้ ประเทศไทยควรดำเนินการเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อมตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เช่น การผนวกรวมเรื่องต้นทุนทางธรรมชาติ (Natural Capital Accounting) ไว้ในแผนระดับชาติ เป็นต้น

๑.๓) ทบทวนและพัฒนากฎหมายและข้อตกลงด้านการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ เพื่อเสริมสร้างการบังคับใช้กฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

๑.๔) พัฒนาระบบฐานข้อมูลความร่วมมือด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และมีการบูรณาการร่วมกับฐานข้อมูลอื่นๆ

๒) ข้อมติที่ประเทศไทยควรดำเนินการเพื่อสนับสนุนและให้ความร่วมมือกับอนุสัญญาฯ และภาคีอนุสัญญาฯ อื่น ๆ

๒.๑) ประสานความร่วมมือกับหน่วยประสานงานกลางของอนุสัญญาต่าง ๆ และความร่วมมือที่เกี่ยวข้อง เพื่อบูรณาการและผลักดันให้การดำเนินงานด้านการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกันและลดความซ้ำซ้อนของงบประมาณ เช่น วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ เป็นต้น

๒.๒) การประกาศพื้นที่คุ้มครองทางทะเลและชายฝั่งที่มีการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นตัวแทนทางนิเวศในเขตอำนาจรัฐ และการดำเนินงานเรื่องผลกระทบจากขยะและน้ำเสียอันเกิดจากกิจกรรมบนบกในมหาสมุทร

๓) ข้อมติที่สามารถพิจารณาดำเนินการได้ด้วยความสมัครใจ

๓.๑) รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศในระดับชาติ

๓.๒) การบูรณาการประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการฟื้นฟูและการดูแลระบบนิเวศ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นในการดำเนินงานตามอนุสัญญาฯ

๔.๒ กระทรวง...

๔.๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมติ และปฏิญญาแคนคูนว่าด้วยการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี เป็นเจตจำนงทางการเมืองระหว่างประเทศโดยไม่มีผลผูกพันในเชิงข้อกฎหมายระหว่างประเทศ เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ ในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน รวมถึง เป็นการสนับสนุนเป้าประสงค์การพัฒนาที่ยั่งยืน จึงเห็นควรมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมขับเคลื่อน การดำเนินงานภายในประเทศ ดังนี้

๔.๒.๑ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรมประชาสัมพันธ์ และสถาบันการศึกษา ดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและความตระหนักเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพแก่ภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง

๔.๒.๒ ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี กำหนดกลไกในการติดตามการดำเนินงานในเรื่องชีววิทยาสังเคราะห์ (Synthetic Biology) และเทคนิควิชาการที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากเป็นประเด็นที่เกิดขึ้นใหม่ในเวทีวิชาการระดับโลกและยังไม่มีข้อสรุป ที่ชัดเจน และอาจมีผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ เศรษฐกิจและสังคมในระดับประเทศ จึงต้อง มีการติดตามอย่างต่อเนื่อง

๔.๒.๓ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่คุ้มครอง ทางทะเลและชายฝั่ง และร่วมกับกรมควบคุมมลพิษ ในการดำเนินงานเรื่องผลกระทบจากขยะและน้ำเสีย อันเกิดจากกิจกรรมบนบกในมหาสมุทร

๔.๒.๔ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหารือความเหมาะสมในเสนอร่างกฎหมายการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลาย ทางชีวภาพ รวมถึงการแบ่งปันผลประโยชน์ ที่ครอบคลุมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลาย ทางชีวภาพอย่างยั่งยืน การเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์จากการทรัพยากรพันธุกรรมอย่างยุติธรรม และเท่าเทียม การคุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่น การส่งเสริมงานวิจัย การสร้างเครือข่ายปกป้องความหลากหลาย ทางชีวภาพ การตั้งสถาบันความหลากหลายทางชีวภาพ และความปลอดภัยทางชีวภาพ เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยให้เกิดความยั่งยืนและเป็นเอกภาพ

๔.๒.๕ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานกลาง ในการประสาน ติดตาม การดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อพัฒนาและจัดทำระบบฐานข้อมูลกลาง ด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยร่วมกับสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ เพื่อนำไปสู่ การพัฒนานวัตกรรมต่อยอดและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจตามนโยบายประเทศไทย ๔.๐ ของรัฐบาล รวมถึง การรายงานสถานการณ์ความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย (National Report) และรายงาน สถานการณ์การเงินเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของอนุสัญญาฯ (Financial Report) และให้หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีภารกิจในการรายงาน ข้อมูลผลการดำเนินงานตามแผนงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลาย ทางชีวภาพ เช่น การประเมินความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนแม่บทบูรณาการการจัดการความหลากหลาย ทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๔ และความเชื่อมโยงกับเป้าหมายระดับโลก สถานภาพความหลากหลายของ

ชนิดพันธุ์พืช...

ชนิดพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ จุลินทรีย์ พันธุกรรม ระบบนิเวศ การจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่น การจัดการความรู้ที่สืบทอดตามธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ การสนับสนุนทางการเงิน เทคโนโลยีจากต่างประเทศ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน และแนวทางการดำเนินงานต่อไปในอนาคต โดยดำเนินการตามรูปแบบการรายงานที่ได้รับการรับรองจากการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงการดำเนินงานในระดับประเทศของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจัดส่งให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะหน่วยประสานงานกลางอนุสัญญาฯ รวบรวมจัดทำเป็นรายงานที่เกี่ยวข้องเสนอสำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ ตามกำหนดเวลาต่อไป

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๕.๑ รับทราบสรุปผลการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๑๓ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการประชุมมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. ๒๐๑๑ - ๒๐๒๐ (พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓) และเป้าหมายไอจิ

๕.๒ มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อ ๕.๑ ร่วมกับสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายในประเทศให้เป็นไปตามข้อมติจากการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๑๓ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๕๘

